

Iekšzemes kopprodukta revīzija 2025. gadā

2025. gada 30. septembrī Centrālā statistikas pārvalde publicēja revidētas nacionālo kontu datu laikrindas, sākot ar datiem par 2022. gadu.

2025. gada 30. septembrī tika veikta ikgadējā rutīnas revīzija¹. Galvenās izmaiņas saistītas ar 2023. gada IKP novērtējuma aprēķinu, kas balstīts uz gada datu avotiem, tādiem kā uzņēmumu gada pārskatu dati, revidētiem maksājumu bilances, valsts finanšu statistikas u.c. datu avotiem.

IKP gada datu aprēķins tiek veikts, izmantojot piedāvājuma–izlietojuma tabulu (PIT) metodoloģiju, kas aptver visus trīs IKP aprēķina aspektus vienotā ietvarā. Tas nodrošina IKP sabalansētību produktu līmenī (CPA 2.1. red. divu zīmju detalizācijā) gan faktiskajās, gan iepriekšējā gada cenās.

2023. gadā ekonomikas attīstību turpināja ietekmēt ģeopolitiskā situācija un augsta nenoteiktība. Iekšējā tirgū saglabājās augsts cenu līmenis, vienlaikus būtiski samazinājās energoresursu importa cenas. Turpinājās arī banku procentu likmju pieaugums. Ņemot vērā ekonomikas attīstības nenoteiktību un nevienmērīgās cenu izmaiņas dažādos tirgos, 2025. gadā veiktais IKP revīzijas apjoms 2023. gada datiem salīdzināmajās cenās ir lielāks nekā ierasts.

2022. gada IKP datus tika veiktas korekcijas atsevišķiem iepriekšēja gada novērtējumiem, kas saistītas ar konstatētajām nepilnībām iepriekšējā novērtējumā, kā arī atsevišķu darījumu pārskatīšanu, saņemot papildus informāciju.

Ņemot vērā visas revīzijas, gada IKP novērtējums faktiskajās cenās 2022. gadam tika samazināts par -0,03 %, 2023. gadam palielināts par +0,5 % un 2024. gadam palielināts par +0,4 %, savukārt iepriekšējā gada cenās IKP novērtējums 2022. gadam tika koriģēts par +0,1 % un 2023. gadam samazināts par -3,7 %, savukārt 2024. gads tika koriģēts par +0,9 % (skat. 1. un 2. tabulu).

1. tabula. IKP novērtējums faktiskajās cenās pirms un pēc revīzijas 2022. – 2024. gadā, miljonos EUR

Gads	Pirms revīzijas	Pēc revīzijas	Starpība	Starpība , %
2022	36 099,7	36 088,7	-10,9	-0,03
2023	39 372,4	39 564,2	+191,8	+0,5
2024	40 208,4	40 359,4	+151,0	+0,4

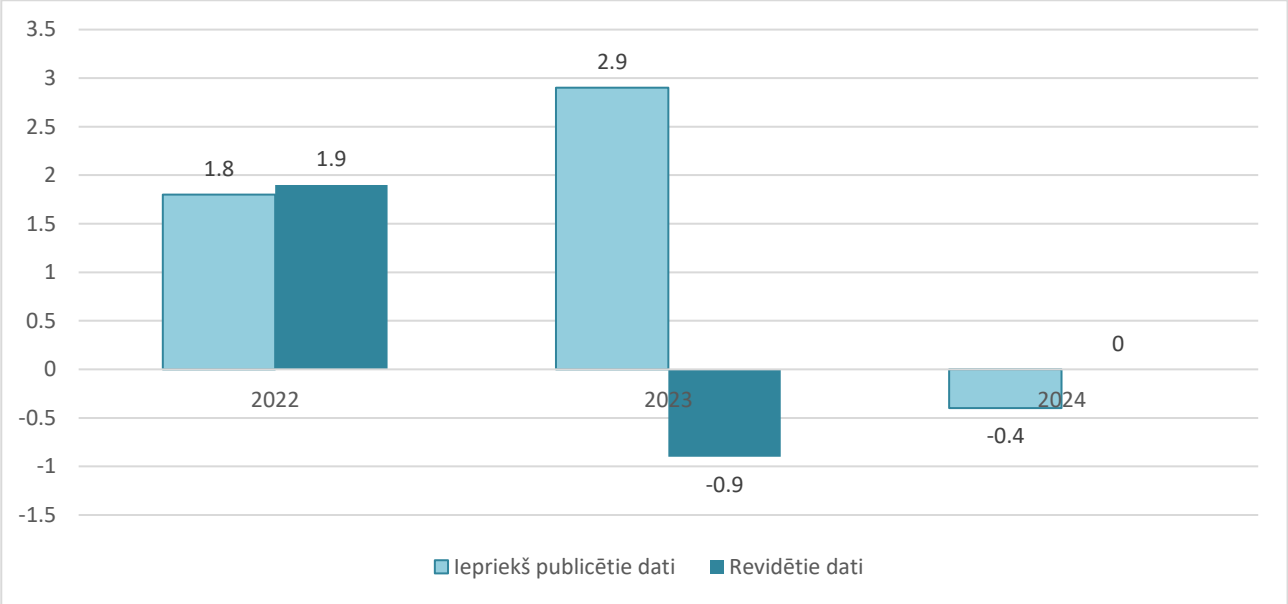
2. tabula. IKP novērtējums iepriekšējā gada cenās pirms un pēc revīzijas 2022. – 2024. gadā, miljonos EUR

Gads	Pirms revīzijas	Pēc revīzijas	Starpība	Starpība , %
2022	32 867,1	32 899,9	32,8	+0,1
2023	37 130,0	35 748,9	-1 381,1	-3,7
2024	39 198,2	39 545,9	347,8	+0,9

¹ Atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes revīziju politikas pamatnostādņēm rutīnas revīzijās var tikt precizēti pēdējo četru gadu IKP novērtējumi.

Gada IKP izaugsme 2022. gadam, salīdzinot ar iepriekšējo periodu, tika koriģēta par +0,1 procentpunktiem, savukārt 2023.gadam izaugsme tika samazināta par –3,8 procentpunktiem, 2024.gadam tika palielināta par +0,4 procentpunktiem (skat. **Error! Reference source not found..** attēlu).

1. attēls. Gada IKP izmaiņas salīdzināmajās cenās
(procentos pret iepriekšējo gadu)

2023. gada datu revīzija

2023. gada IKP datu revīzijā būtiskas korekcijas tika veiktas elektroenerģijas, gāzes apgādes, siltumapgādes un gaisa kondicionēšanas nozarē, būvniecībā, kā arī vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības; automobiļu un motociklu remonta nozarē.

2023.gada datu revīzijas ietekme IKP ražošanas aspekta pievienotās vērtības novērtējumam NACE 2. red. sadaļu līmenī, salīdzinot ar iepriekš publicētajiem datiem, ir atspoguļota 3. tabulā un 4. tabulā.

3. tabula. 2023. gada IKP ražošanas aspekta novērtējums faktiskajās cenās pirms revīzijas, revīziju apjoms, miljonus EUR

IKP ražošanas aspekts	Pirms revīzijas	Izmaiņas	Izmaiņas, %
A...U Pievienotā vērtība	34 586,7	+201,5	+0,6
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	1 540,7	+15,5	+1,0
B_C_D_E Rūpniecība - pavisam	6 093,8	-256,0	-4,2
F Būvniecība	2 445,7	-317,3	-13,0
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	4 377,7	+785,2	+17,9
H Transports un uzglabāšana	2 214,6	+73,6	+3,3
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	732,9	-61,4	-8,4

IKP ražošanas aspekts	Pirms revīzijas	Izmaiņas	Izmaiņas, %
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	2 409,9	-43,5	-1,8
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	1 507,7	+23,4	+1,6
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	2 871,5	+108,1	+3,8
M_N Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	2 857,6	-119,5	-4,2
O_P_Q Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana, izglītība, veselība un sociālā aprūpe	6 396,3	+89,1	+1,4
R_S_T Māksla, izklaide un atpūta, citi pakalpojumi, mājāsaimniecību kā darba devēju darbība	1 138,3	-95,8	-8,4
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas	4785,7	-9,7	-0,2
Iekšzemes kopprodukts	39 372,4	+191,8	+0,5

4. tabula. 2023. gada IKP ražošanas aspekta novērtējums iepriekšējā gada cenās pirms revīzijas, revīziju apjoms, miljonos EUR

IKP rādītāji	Pirms revīzijas	Izmaiņas	Izmaiņas, %
A...U Pievienotā vērtība	32 775,4	-1 419,0	-4,3
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	1 672,2	+99,5	+6,0
B_C_D_E Rūpniecība - pavisam	5 655,8	-320,4	-5,7
F Būvniecība	2 193,6	-257,3	-11,7
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	4 729,5	-336,3	-7,1
H Transports un uzglabāšana	2 152,1	-79,3	-3,7
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	595,6	-32,3	-5,4
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	2 194,5	-56,9	-2,6
K Finanšu un apdrošināšanas darbības	1 103,2	+9,8	+0,9
L Operācijas ar nekustamo īpašumu	2 820,4	-35,1	-1,2
M_N Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi, administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	2 746,6	-263,5	-9,6
O_P_Q Valsts pārvalde un aizsardzība, obligātā sociālā apdrošināšana, izglītība, veselība un sociālā aprūpe	5 892,6	-54,3	-0,9
R_S_T Māksla, izklaide un atpūta, citi pakalpojumi, mājāsaimniecību kā darba devēju darbība	1 019,2	-93,0	-9,1
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas	4 354,7	+37,8	+0,9
Iekšzemes kopprodukts	37 130,0	-1 381,1	-3,7

2023.gada datu revīzijas ietekme IKP Izlietojuma aspekta rādītājiem, salīdzinot ar pirms revīzijas publicētajiem datiem, ir atspoguļota 5. tabulā un 6. tabulā.

5. tabula. 2023. gada IKP izlietojuma aspekta novērtējums faktiskajās cenās pirms revīzijas, revīziju apjoms, miljonus EUR

IKP rādītāji	Pirms revīzijas	Izmaiņas	Izmaiņas, %
Iekšzemes kopprodukts	39 372,4	+191,8	+0,5
Mājsaimniecību galapatēriņa izdevumi	22 690,0	-161,8	-0,7
Bezpeļņas organizāciju, kas apkalpo mājsaimniecības, galapatēriņa izdevumi	492,0	-84,9	-17,3
Vispārējās valdības galapatēriņa izdevumi	7 976,5	+332,9	+4,2
Bruto kapitāla veidošana	9 675,0	+94,1	+1,0
Preču un pakalpojumu eksports	26 167,1	-58,9	-0,2
Preču un pakalpojumu imports	27 628,2	-70,4	-0,3

6. tabula. 2023.gada IKP izlietojuma aspekta novērtējums iepriekšējā gada cenās pirms revīzijas, revīziju apjoms, miljonus EUR

IKP rādītāji	Pirms revīzijas	Izmaiņas	Izmaiņas, %
Iekšzemes kopprodukts	37 130,0	-1 381,1	-3,7
Mājsaimniecību galapatēriņa izdevumi	20 809,6	+88,3	+0,4
Bezpeļņas organizāciju, kas apkalpo mājsaimniecības, galapatēriņa izdevumi	451,5	-69,0	-15,3
Vispārējās valdības galapatēriņa izdevumi	8 175,7	-516,0	-6,3
Bruto kapitāla veidošana	10 181,9	-1 144,2	-11,2
Preču un pakalpojumu eksports	26 655,2	-649,8	-2,4
Preču un pakalpojumu imports	29 143,9	-909,5	-3,1

2022. gada datu revīzija

2022. gada iekšzemes kopprodukta datus tika veiktas korekcijas atsevišķiem iepriekš publicētajiem novērtējumiem:

- 1) tika pārskatīta pētniecības un attīstības izmaksu novērtējumi, veicot korekciju;
- 2) valdības sektora izdevumi, veicot viena darījuma klasifikācijas maiņu starp starppatēriņu, bruto pamatkapitāla veidošanu un krājumu pārmaiņām;
- 3) IKP aprēķinos tika integrēti revidētie dati par nesamaksāto pievienotās vērtības nodokli, kas saistīts ar uzņēmumu maksātnespēju;
- 4) tāpat tika veiktas arī citas nelielas korekcijas, kas izrietēja no konstatētajām nepilnībām iepriekš publicētajā novērtējumā.

2022. gada datu revīzijas ietekme uz galvenajiem IKP rādītājiem ir atspoguļota 7. un 8. tabulā.

7. tabula. 2022. gada IKP radītāji faktiskajās cenās pirms revīzijas, revīziju apjoms, miljonos EUR

IKP rādītāji	Pirms revīzijas	Izmaiņas	Izmaiņas, %
Izlaide	72 906	-497	-0,7
Starppatēriņš	41 373	-486	-1,2
Produktu nodokļi minus subsidijas	4 567	0	0,0
Vispārējās valdības galapatēriņa izdevumi	7 641	-166	-2,2
Mājsaimniecību galapatēriņa izdevumi	21 049	-10	0,0
Bezpeļņas organizāciju, kas apkalpo mājsaimniecības, galapatēriņa izdevumi	434	+2	+0,4
Bruto pamatkapitāla veidošana	8 309	+95	+1,1
Krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegādes minus atsavinājumi	431	+68	+15,7
Eksports minus imports	-1 765	0	0,0
Iekšzemes kopprodukts	36 100	-11	-0,0

8. tabula. 2022. gada IKP radītāji iepriekšējā gada cenās pirms revīzijas, revīziju apjoms, miljonos EUR

IKP rādītāji	Pirms revīzijas	Izmaiņas	Izmaiņas, %
Izlaide	62 302	-318	-0,5
Starppatēriņš	33 793	-351	-1,0
Produktu nodokļi minus subsidijas	4 358	0	0,0
Vispārējās valdības galapatēriņa izdevumi	7 209	-146	-2,0
Mājsaimniecību galapatēriņa izdevumi	18 504	-8	-0,0
Bezpeļņas organizāciju, kas apkalpo mājsaimniecības, galapatēriņa izdevumi	377	+2	+0,4
Bruto pamatkapitāla veidošana	7 285	+143	+2,0
Krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegādes minus atsavinājumi	293	+42	+14,2
Eksports minus imports	-801	0	0,0
Iekšzemes kopprodukts	32 867	+33	+0,1

2024. un 2025. gada ceturkšņa griezumā datu revīzija

Ņemot vērā, ka tika iegūts jauns 2023. gada IKP novērtējums no gada datu avotiem, tika pārskatīts arī 2024. gada IKP novērtējums, kurš iegūts izmantojot īstermiņa (ceturkšņa) datu avotus.

1. Revīzijas, kas ietekmēja periodu no 2022. - 2023. gadam

Ceturkšņa laikrindās tika integrēti pārskatītie 2022. - 2023. gada periodiskuma IKP dati.

2. Revīzijas, kas ietekmēja periodu no 2024Q4-2025Q2:

1) Starppatēriņa īpatsvara pārskatīšana pa nozarēm

Ceturkšņa nacionālo kontu aprēķinos nav pieejama detalizēta informācija par starppatēriņa apjomu konkrētajā ceturksnī, tādēļ aprēķini tika balstīti uz 2022. gada datiem. 2025. gada septembra beigās ir pieejama aktualizēta informācija par uzņēmumu izlaidi un starppatēriņu 2023. gadā, kas tiek izmantota kā pamats 2024. un 2025. gada ceturkšņu starppatēriņa aprēķiniem pa nozarēm.

2) Deflatoru atjaunošana

- Veselības aprūpes nozare (Q): Deflators atjaunots, izmantojot jaunākos svarus un revidēto informāciju no Nacionālā veselības dienesta (NVD).
- Izglītības nozare (P): Deflators atjaunots, balstoties uz pieejamajiem datiem par skolēnu skaitu 2024./2025. mācību gada sākumā.

3) Deflēšanas metodes pilnveide valdības sektorā

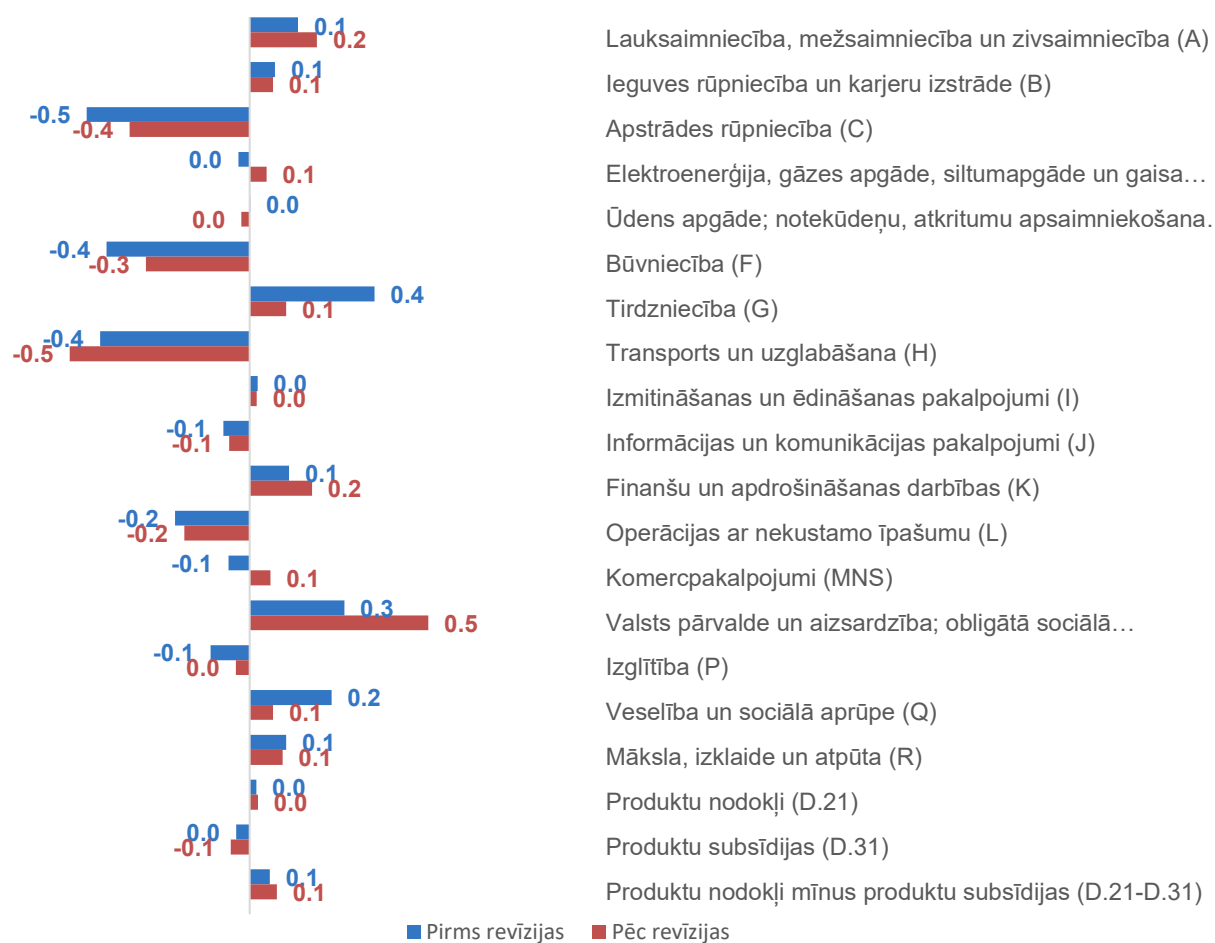
Ceturkšņa nacionālo kontu aprēķinu uzlabošanas ietvaros tiek ieviesta izmaksu metodes (*input method*) deflēšanas pieeja valdības sektora nozarēm, lai tuvinātu ceturkšņa aprēķinus gada aprēķinos izmantotajām metodēm.

4) Datu integrācija un revīzijas

- Vispārējās valdības sektors (S.13): Integrēti 2024. gada izlaidi un starppatēriņa dati faktiskajās cenās.
- Lauksaimniecības statistika: Integrēti dati, kas saņemti no Agroresursu un ekonomikas institūta.
- Starppatēriņa deflatora revīzija: Veikta, ņemot vērā revidētos cenu indeksus, nozaru starppatēriņa īpatsvaru un pāreju uz PIT aprēķinu par 2023. gadu.
- Produktu subsīdijas: Laikrindā integrēta jaunākā informācija par sadales sistēmas tarifu samazināšanas finansēšanas shēmas piemērošanu un lauksaimniecības subsīdijām.

Nozaru ieguldījums IKP izmaiņās 2024. gadā pirms un pēc pārrēķiniem parādīts 2. attēlā.

2. attēls. Nozaru ieguldījums IKP izmaiņās 2024. gadā pirms un pēc pārreķiniem
(salīdzināmajās cenās, procentpunkti)

Nākamā etalona IKP pārskatīšana, kas var ietvert garākas laika rindas pārskatīšanu, tiek plānota 2026. gada septembrī.